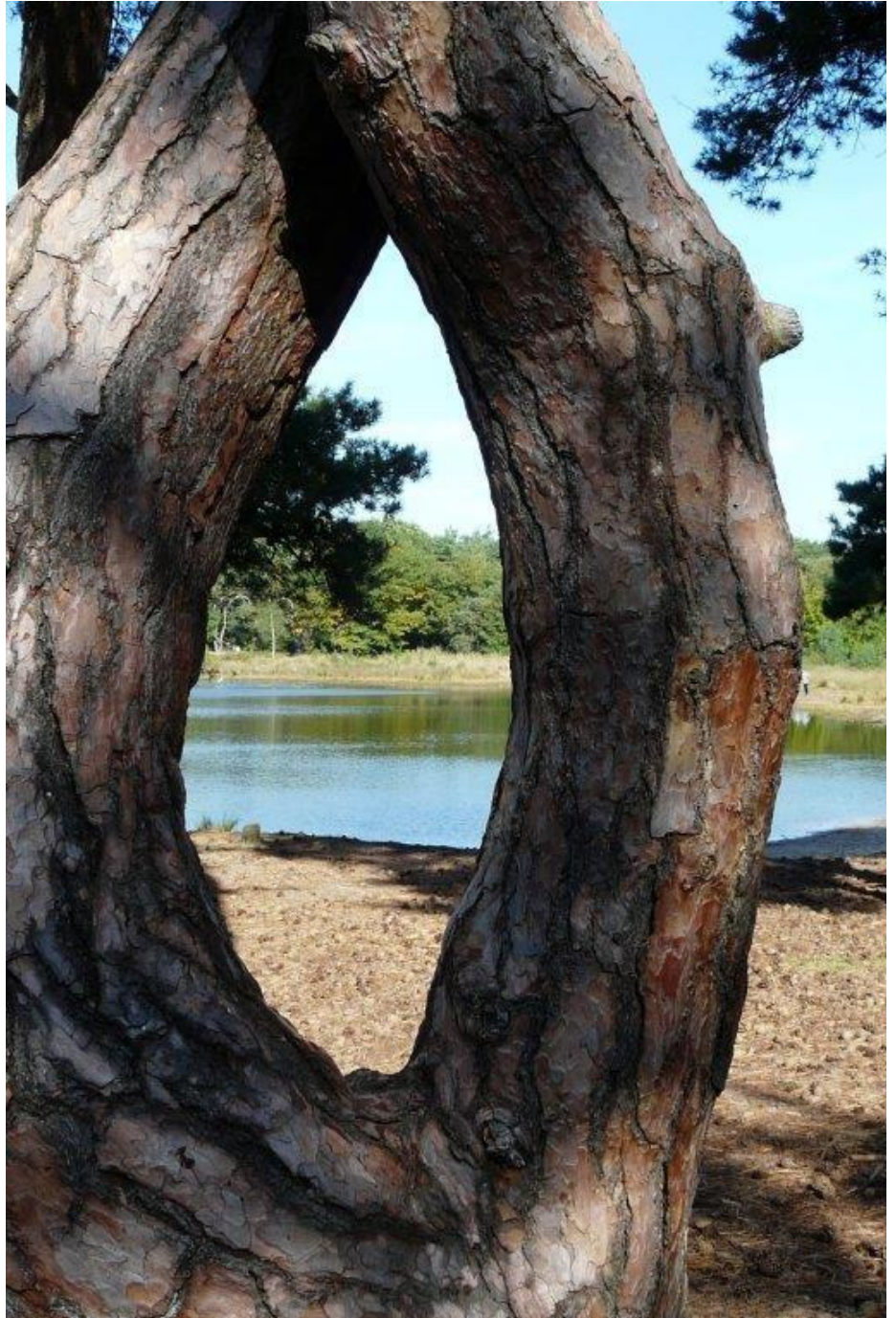

UITVOERINGSPLAN
RECREATIE EN TOERISME
2026-2027

Gemeente Waalre

Inhoud

	Pagina
1. Achtergrond uitvoeringsplan	3
1.1 Visie Recreatie en Toerisme Waalre	3
1.2 Uitvoeringsprogramma, nader bekeken	3
2. Terugblik over 2024-2025	4
3. Uitvoeringsplan 2026-2027	6
3.1 Budget Recreatie & Toerisme	6
3.2 GGA Grenscorridor	7
3.3 Van Gogh NP	7
3.4 Voorziene projecten	8
4. Financiën	9

1. Achtergrond uitvoeringsplan

1.1. *Visie Recreatie en Toerisme Waalre*

In de visie Recreatie en Toerisme Waalre uit 2021 is de lokale ambitie op dit vlak opgenomen. Deze ambitie komt in het kort neer op: 'het versterken en verbeteren van de basisvoorzieningen en het doorontwikkelen van het recreatief product, passend bij de gemeente Waalre'.

Op basis van deze ambitie is er een uitvoeringsprogramma langs vier samenhangende ontwikkelsporen geformuleerd. Dit zijn:

1. Bos, heide, vennen en beekdalen
2. Agrarisch & landelijk
3. Dorpscentra
4. Netwerk & Informatie

1.2 *Uitvoeringsprogramma, nader bekeken*

Gekoppeld aan deze ontwikkelsporen zijn er diverse acties/ projecten benoemd die kunnen worden opgepakt. Hiervan zijn diverse acties al uitgevoerd of niet meer relevant.

Hieronder een overzicht:

= prioriteit

= quick win

Ontwikkelspoor 1: Bos, heide, vennen en beekdalen		
1.1 Intensieve zone: toevoegen of versterken bestaande uitspanningen tot 'recreatiepoorten'		Relatie met visie Noordrand. Natuur versus park. Hut van Mie Pils, Camping de Volmolen maar ook beoogde natuurbelevingscentrum de Meeris.
1.2 Matige extensieve zone: plaatsen enkele cabins		Relatie met werklandschappen in het groen
1.3 Matig extensieve zone: recreatieve ontsluiting beekdalen		Relatie Ontwikkelperspectief buitengebied Aalst (landgoed Achtervoorde) en Dommeldal de Hogt
1.4 Zeer extensieve zone: extra bescherming voor kwetsbare gebieden		Bv inrichting Achtereindse Laag naar natuur door Brabants Landschap
1.5 (Nieuwe) landgoederen		Ontwikkeling landgoed Gildebosch en Achtervoorde. Functieverbreding landgoed Gagel en Hei denkbaar
Ontwikkelspoor 2: Agrarisch & landelijk		
2.1 Verkennen mogelijkheden en toekomstambities bestaande aanbieders		Relatie met de GGA Grenscorridor. Met ondernemers worden keukentafelgesprekken gevoerd. Ook wordt er een

		agrarische toekomstvisie voor Waalre opgesteld.
2.2. Kleinschalige passende (neven)activiteiten in het buitengebied		Relatie met de GGA Grenscorridor. Met ondernemers worden keukentafelgesprekken gevoerd. Ook wordt er een agrarische toekomstvisie voor Waalre opgesteld.
Ontwikkelspoor 3: Dorpscentra		
3.1 Centrumontwikkeling Waalre, toevoegen meer beleving door verhalen en verbinden, gespecialiseerd aanbod voedsel en dranken, positionering Waalres Museum.		
3.2 Centrumontwikkeling Aalst		Relatie met Ontwikkeling Vitaal dorpshart Aalst
3.3 Stimuleren van en ruimte geven aan passende evenementen		
Ontwikkelspoor 4: Netwerk & Informatie		
4.1 Bepaal enkele recreatieve concentratiepunten (zie ook 1.1)		
4.2 Leid routes langs recreatief aanbod en voorzieningen		Fietsen, wandelen en ruiter.
4.3 Inventarisatie knelpunten paden en parkeren		Relatie met hoe je met gebieden om wil gaan. Natuur versus park.
4.4 Slim samenwerken met lokale en regionale partners		Gebiedsgerichte aanpak Grenscorridor
4.5 Online zichtbaarheid R&T Waalre (website gemeente en regioportal)		Regioradar Eindhoven
4.6 Samenwerking met omliggende gemeenten (routes en natuurontwikkeling)		Gebiedsgerichte aanpak Grenscorridor
4.7 Thematische route langs mijlpalen in de geschiedenis		Mogelijkheden om aan te haken bij nieuw digitaal platform info borden of uitbreiding podwalk app.
4.8 Informatie komt tot leven, b.v. door stripverhalen en Augmented Reality		Mogelijkheden om aan te haken bij nieuw digitaal platform info borden of uitbreiding podwalk app.

Het uitvoeringsprogramma is adaptief dus er is ruimte voor nieuwe en aanvullende projecten zover ze maar passen binnen de geformuleerde ambitie uit de Visie Recreatie en Toerisme.

2. Terugblik over 2024-2025

In het tweejarenplan 2024-2025 was het voornemen om met onderstaande activiteiten en projecten aan de slag te gaan.

- *Onderzoek veilig recreëren op De Meeris*

Onderzoek door Sweco is in oktober 2022 opgeleverd. Ongemotoriseerd varen (zoals suppen, surfen, kanoën) wordt niet verboden. Het verbod voor gemotoriseerd varen is in de APV opgenomen.

Het waarschuwingslicht bij een overstort en 3 informatieborden zijn in het najaar van 2024 bij de Meeris geplaatst. Hiermee is het project afgerond.

- *(Door)ontwikkeling recreatiepoort Hut van Mie Pils (Ontwikkelspoor 1.1 en 4.3)*

Uit een eerdere verkenning bleek de doorontwikkeling van de Hut van Mie Pils kansrijk. De opgave ligt met name op het vlak van bereikbaarheid en parkeervoorzieningen. Het was de bedoeling om in 2024 een studie naar parkeeropties uit te voeren.

In 2024 heeft de gemeenteraad het besluit genomen voor de variant ontsluiting van het gebied via de Hudedijk. Dit houdt onder meer in het aanbrengen van een half-verharding, natuurlijke parkeervoorzieningen en vergroten biodiversiteit. In hetzelfde jaar heeft de gemeenteraad besloten hiervoor nog geen financiële middelen beschikbaar te stellen. De ambitie blijft onverminderd staan en het is wachten op voldoende financiële middelen.

Wel is er in de zomer van 2025 door Brainport Bereikbaar een onderzoek naar het reisprofiel van bezoekers van natuurgebieden uitgevoerd. De Hut van Mie Pils is één van de locaties waar geënkquêteerd is. Op basis van dit onderzoek wordt in 2026 mogelijke interventies (denk aan promotie fiets en OV) uitgevoerd en geëvalueerd om bezoekers op een duurzame manier te laten recreëren in de natuurgebieden.

- *Toekomstambities bestaande aanbieders (Ontwikkelspoor 2.1)*

Door gesprekken zijn de toekomstambities van Bonbonfabriek Vermeulen, speeltuin de Klimbim en activiteitenboerderij 't Geveltje verkend.

Het Waalres Museum heeft toestemming van de gemeente gekregen om, onder voorwaarden, het pand aan de Willibrorduslaan 4 te verkopen. Eén van de voorwaarden is dat het pand ook in de toekomst een sociaal-maatschappelijke, culturele functie moet vervullen. Het Waalres Museum heeft eind 2025 haar deuren gesloten.

- *Verbetering van de recreatieve routes (Ontwikkelspoor 4.2. en 4.3)*

In 2024 zijn voor een aantal (recreatieve) fietsroutes verbeteringsvoorstellen (concept ontwerpen) gemaakt. Dit zijn:

- 1 Fietspad Gildebosweg/ De Frooyen / Loon
- 2 Fietspad Timmereind (nabij Molenstraat)
- 3 Fietspad Timmereind en Beemdstraat
- 4 Fietspad lus Mosbroekseweg
- 5 Fietspad De Hurken

Ten tijde van het voorstel van maart 2025 was het duidelijk dat te verwachten kosten de beschikbare middelen overschrijden. Daarom worden nu uitsluitend de tracés met een onderhoudsopgave (1 en 2) aangepakt exclusief het tracé de Hurken (5). Op dit tracé vinden wel reguliere onderhoudswerkzaamheden plaats. De overige fietspaden (3 en 4) ambiëren we nog steeds. Deze zullen echter pas worden opgepakt als daar voldoende financiering voor is gevonden.

In de omgeving van Loon, De Frooyen en de Gildebosweg zijn er naast een recreatief fietspad ook meerdere knelpunten (wateroverlast, hinder van stof, sluipverkeer en de veiligheid van fietsers) en belangen die spelen. Tijdens het voortraject zijn er verschillende oplossingen opgesteld. Deze oplossingsrichtingen bleken tot nu toe niet haalbaar. Om een breed draagvlak te creëren wordt er een bijeenkomst begin 2026 gehouden die verzorgd wordt door een extern adviesbureau en waarin bewoners en

belanghebbenden zelf oplossingsrichtingen kunnen voorstellen. Voor dit proces worden alle betrokkenen (bewoners, ondernemers en agrariërs) in de omgeving van Loon en omgeving uitgenodigd.

De volgende kaders worden tijdens de koerssessie meegegeven aan de deelnemers:

- Stofoverlast dient opgelost te worden;
 - Het type verharding dient te passen binnen beschermd dorpsgezicht Loon. Asfaltverharding is bijvoorbeeld geen passende verharding;
 - Fietspaden dienen een minimale breedte van 2 meter te krijgen;
 - Financieel realistische oplossingen dienen bedacht te worden;
 - Bestaande bomen dienen gehandhaafd te blijven;
 - Bereikbaarheid van agrariërs en ondernemers dient gewaarborgd te zijn door en rondom de omgeving.
- *Ontwikkeling nieuwe pod-walk(s)*
(Ontwikkelspoor 4.7 en 4.8)

Gezien de hoge kosten en het ontbreken van middelen is de ontwikkeling van een nieuwe pod-walk niet opgepakt. Wel is er 2024 een folder ontwikkeld om de eerste podwalk in het gebied Dommeldal - de Hogt verder te promoten. Daarnaast is deze podwalk in juli 2025, als onderdeel van het regionale kunstroutenetwerk ROOOTS onder de aandacht gebracht.

- *Continuering van deelname aan Van Gogh NP*
(Ontwikkelspoor 4.4)

Op 14 oktober 2024 heeft het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) aan Van Gogh Nationaal Park de status van Nationaal Park toegekend. De gemeente Waalre zal ook voor de periode 2025 t/m 2028 aan Van Gogh Nationaal Park blijven deelnemen. De jaarlijkse kosten van € 8.572,- zullen gedekt worden uit het budget Recreatie & Toerisme.

- *Regioradar Eindhoven*
(Ontwikkelspoor 4.4 en 4.5)

De gemeentelijke deelname aan de Regioradar Eindhoven is per 1-1-2025 beëindigd. De website van Regioradar is nog wel bereikbaar, en citymarketing-organisaties uit de regio nemen hier verder aan deel.

- *Onderhoud (vervanging routepalen en snoeien) van de lokale ruiterroutes*
(Ontwikkelspoor 4.3)

Eind 2024 zijn de lokale ruiterroutes weer op orde gebracht. De routepalen zijn vervangen en bosschages gesnoeid.

- *Wandelroute OBS Ekenrooi- Hut van Mie Pils*
(Ontwikkelspoor 4.3)

In maart 2025 is de knooppuntwandelroute aangepast zodat deze langs de parkeerplaats van OBS Ekenrooi voert. Wandelaars kunnen vanaf hier de wandelroute oppikken die langs het Meeuwven en Hut van Mie Pils loopt.

- *Centrumontwikkeling Aalst*
(Ontwikkelspoor 3.2)

De herinrichting van de openbare ruimte in het dorpshart van Aalst is eind 2025 afgerond. De bouwprojecten Meiboom en de Gruyter zijn in 2025 opgeleverd. Diverse andere bouwprojecten zijn nog in voorbereiding.

- *Digitaal platform met gebiedsinformatie*

De gebruikelijke fysieke informatieborden over natuur, landschap en cultuurhistorische waarden zijn steeds vaker doelwit van vandalisme (graffiti, brandstichting, vernieling) in het gebied Dommeldal de Hogt. Er is besloten om deze fysieke informatieborden te vervangen door een digitaal platform in te richten waarbij deze informatie via QR-codes en smartphone terug te vinden is. Op termijn kan dit platform ook worden uitgebreid met andere locaties en routes. Eind 2025 is opdracht geven en is uitvoering ter hand genomen, naar verwachting zal begin 2026 het project worden opgeleverd.

3. Uitvoeringsplan 2026 - 2027

3.1 Budget Recreatie & Toerisme

Uit de Visie R&T Waalre blijkt dat het ambitieniveau bescheiden is. Ook zijn de beschikbare middelen (22.500 euro) en capaciteit beperkt. Sommige uitgaven zijn ook structureel uit dit budget zoals het beheer en onderhoud van knooppuntroutes door het Routebureau (jaarlijks € 8.500,-), de bijdrage aan Van Gogh NP (jaarlijks € 8.572,-) en structureel digitaal platform (€ 1.200). Er blijft in 2026 en 2027 dus maar een zeer bescheiden budget voor andere zaken over. Er is niet veel speelruimte.

We gaan komende jaren dan ook kijken naar 'koppelkansen' binnen andere trajecten zoals de GGA Grenscorridor en Van Gogh NP om onderdelen van de Visie Recreatie & Toerisme te realiseren.

In 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen waarna er een nieuw college en raad wordt samengesteld. Dit kan gevolgen hebben voor het uitvoeringsplan.

3.2 Gebiedsgerichte aanpak Grenscorridor (GGA Grenscorridor)

Binnen de GGA Grenscorridor gaan we de komende jaren aan de slag om water en bodem op orde te brengen zodat het nog mooier werken en leven in het gebied wordt. We staan voor tal van samenhangende complexe uitdagingen (opgaven) zoals: natuurherstel, verbetering van de waterkwaliteit, herstel van het watersysteem, ontwikkeling van toekomstbestendige landbouw, het tekort aan woningen, het in balans brengen van natuur en recreatie, de opwek van duurzame energie, de groeiende behoefte aan (verschillende vormen van) vervoer en de vermindering van stikstofuitstoot.

Voor het deelgebied Veldhoven-Waalre wordt een plan van aanpak opgesteld. In het voorjaar van 2026 zal in gesprek worden gegaan met mensen die in het gebied wonen en werken.

Binnen deze aanpak zijn er 'haakjes' en kansen om een impuls te geven aan de recreatieve voorzieningen binnen de gemeente Waalre. De GGA Grenscorridor gaat ook een invulling geven aan Ontwikkelingspoor 1: bos, heide, vennen en beekdalen.

3.3 Van Gogh Nationaal Park

Binnen van Gogh Nationaal Park wordt gewerkt aan een toekomstbestendig landschap waarin natuur, landbouw, recreatie en leefomgeving elkaar versterken. Dit gebeurt aan de hand van 5 focusprogramma's: Brabant Behaagt, Brabantse Bodem, Brabants Versailles, Brabant Groei en Brabant Beleeft.

Deze programma's richten zich op concrete thema's zoals vergroening van steden en dorpen, het versterken van het boerenland, duurzaam ondernemerschap en het ontsluiten van het landschap voor recreatie.

De gemeente Waalre maakt onderdeel uit van het Van Gogh Nationaal Park. Komende jaren gaan we kijken hoe dit kansen biedt voor het versterken van de recreatieve voorzieningen in Waalre.

3.4 Voorziene projecten

Ontwikkelspoor 1: Bos, heide, vennen en beekdalen

Landgoed Gildebosch (ontwikkelspoor 1.5)	
<i>Omschrijving</i>	Aan de Gildbosweg wordt op een voormalige vuilstort een landgoed gerealiseerd met aanleg van natuur, wandelpaden en 4 woningen.
<i>Relatie met Acties</i>	• Doorlopen hergebruiksplan vuilstort Provincie • Opstellen Omgevingsplan • Realisatie van het plan • Natuurmonumenten ploegt opbrengsten verkoop perceel in Dommeldal
<i>Tijdspad</i>	Hergebruiksplan procedure eind 2025 afgerond. Start omgevingsplan procedure beoogd eind 1 ^e kwartaal 2026.
<i>Financiën</i>	Green2Live
<i>Door / met</i>	Green2Live

Ontwikkelspoor 4: Netwerk & Informatie

Aanpak Loon en recreatieve fietspaden (Ontwikkelspoor 4.2 en 4.3)	
<i>Omschrijving</i>	Integrale aanpak van knelpunten rondom Loon, De Frooyen en Gildebosweg. Naast recreatief fietspad zijn er meerdere knelpunten (wateroverlast, hinder van stof, sluipverkeer en veiligheid fietsers) en belangen die spelen.
<i>Relatie met Acties</i>	• Uitvoeringsplan Fiets 2020-2030 • Routescan gemeente Waalre
<i>Tijdspad</i>	2026-2027 (realisatie)
<i>Financiën</i>	Dekking onder andere uit wegenbeheerplan.
<i>Door / met</i>	Gemeente / Waterschap en belanghebbenden

Aanleg wandelommetje de Hogt (Ontwikkelspoor 4.2 en 4.3)	
<i>Omschrijving</i>	Natuurmonumenten wil in de omgeving van Onze Lieve Vrouwedijk een wandelommetje (laarzenpad) en natuur realiseren. Dit is inclusief hydrologisch herstel voor een zo optimale natuur situatie. Watergangen worden gedempt en verplaatst. Gemeente en Waterschap is om medewerking en medefinanciering gevraagd.
<i>Relatie met Acties</i>	• Routescan gemeente Waalre • Omgevingsvergunning aanvraag
<i>Tijdspad</i>	2026 (realisatie)
<i>Financiën</i>	15.000 euro voor wandelbrug over de Dommel, uit budget Reserve Landschappelijke Kwaliteit.
<i>Door / met</i>	Natuurmonumenten / Gemeente en Waterschap

Ontwikkeling digitaal platform met gebiedsinfo (Ontwikkelspoor 4.8)	
<i>Omschrijving</i>	Ter vervanging van de infoborden in Dommeldal de Hogt wordt de gebiedsinformatie op een digitaal platform en QR-codes op bankjes ontsloten.
<i>Relatie met Acties</i>	Gebiedsontwikkeling Dommeldal de Hogt. • Content van de informatieborden overzetten naar digitaal platform (herbewerking teksten en beeldmateriaal) dec 2025 • Technisch realisatie op Wintor (jan 2026) • Eerste versie testen (jan-feb 2026) • Versie verbeteren nav feedback (feb 2026) • Oplevering en overdracht platformbeheer (feb-mrt 2026) • Onderzoeken welke interessante informatie nog meer ontsloten kan worden.
<i>Tijdspad</i>	November 2025 – April 2026
<i>Financiën</i>	Eenmalig € 6.685 bestaande 7 borden digitaliseren en jaarlijks € 1.200 licentie Wintor Online Guides, bekostigd uit budget R&T
<i>Door / met</i>	N. van Keulen in opdracht van gemeente

4. Financiën

Het budget voor Recreatie en Toerisme bedraagt jaarlijks € 22.500,-.

Overzicht voorziene uitgaven budget Recreatie & Toerisme, 2026 en 2027

	2026	2027	Opmerkingen
Budget R&T	€ 22.500	€ 22.500	
Voorziene uitgaven			
Routebureau Brabant	€ 8.500	€ 8.900	Betreft beheer en onderhoud routes, vervangingsfonds en uitvoering jaarplan
Deelname aan van Gogh NP	€ 8.572	€ 8.572	
Digitaal platform met gebiedsinformatie	€ 1.200	€ 1.200	Structurele kosten
Ontwikkelkosten digitalisering 7 infoborden in Dommeldal de Hogt	€ 3.340		Ook € 3.340 aan kosten in 2025 gemaakt
Resteert	€ 888	€ 3.828	

Uit dit overzicht blijkt dat het budget voor Recreatie & Toerisme zeer beperkt is. Voor grotere aanvullende projecten zullen al snel extra middelen moeten worden gevraagd.